

අපේ ජන සමාජය

2

හැඳින්වීම

ජන සමාජයක කුඩාම ඒකකය පවුලයි. ඕනෑම ජන සමාජයක් පවුල මුල් කර ගනිමින් බිහි වී ඇත. පවුලක මව, පියා, දූ දරුවන් ප්‍රධාන සාමාජිකයින් වන අතර විස්තෘත පවුලක දී එයට අමතරව ආච්චි, සීයා ආදී වශයෙන් ශ්‍රෝති සමූහයක් ද පවුලට අයත් වේ. පුද්ගලයා හුදකලාව තනි තනිව ජීවත් වූයේ නම් මෙවැනි සමාජයක් නිර්මාණය නොවේ. මිනිසාගේ සුවිශේෂ ගුණාංගයක් ලෙස සාමූහිකව ජීවත්වීම කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයකි. මේ අනුව ජන සමාජයක් යනු මිනිසා මුල්කරගත්, මිනිසා විසින් නිර්මාණය කර ගත්තකි. සාමූහිකව කටයුතු කිරීමත්, රංචු පැදියාවත් සාමාන්‍ය මිනිස් ස්වභාවයකි. එසේම මිනිසා සදාචාර සම්පන්න ජීවිතයක් ගත කිරීමට ගත් උත්සාහයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ජන සමාජය බිහි වී තිබේ.

2.1 රූපය - පවුලක පින්තූරයක්

දඩයම් යුගයේ දී මිනිසා තම ආහාර අවශ්‍යතා සඳහා සාමූහිකව කටයුතු කර ඇත. එහිදී සරල අවශ්‍යතා සඳහා මිනිසුන් සමූහ වශයෙන් එක්වී තිබේ.

2.2 රූපය - දඩයම් යුගයේ පින්තූරයක්

පසු කාලයේ දී සත්ව පාලන කටයුතු සඳහා තණ බිම් සොයා ගෙන යාම, සත්ව නිෂ්පාදන හුවමාරු කර ගැනීම ආදී වශයෙන් පෙරට වඩා තරමක් පුළුල් ස්වභාවයකින් සාමූහික අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට යොමු වී ඇත.

2.3 රූපය - අස්වනු නෙළන පිරිසක්

කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල දියුණුවත් සමග ජන සමාජයක කාර්යයන් තවත් පුළුල් විය. බිම් සැකසීම, වගා කිරීම, අස්වනු නෙළීම, භාණ්ඩ හුවමාරුව, වෙනත් සේවා කටයුතු ආදී වශයෙන් අවශ්‍යතා සංකීර්ණවීමක් දක්නට ලැබේ. එහි දී පෙරට වඩා සමාජ කණ්ඩායම් හා ආයතන සමග කටයුතු කිරීමට යොමු වී ඇත. එබැවින් කෘෂිකාර්මික ජන සමාජයක් ලෙස වර්ධනය වීමක් නිරූපණය වේ. මිනිසාගේ කාර්මික ඥානය මගින් නිෂ්පාදන භාණ්ඩ තැනීම හා ඒවා පරිහරණය කිරීමේ කුසලතාව වැඩි වීමත් සමග ඒ හා බැඳුණු ජන සමාජය වඩා සංකීර්ණත්වයට පත් වී ඇත. භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සඳහා සම්පත් කැණීම, භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය, වෙළෙඳාම, පරිභෝජනය වැනි අවස්ථා මුල් කර ගනිමින් මෙය තව දුරටත් පුළුල් විය. නූතන තාක්ෂණ යුගය වන විට මෙම තත්වය වඩාත් සංකීර්ණ වී ඇත.

2.4 රූපය - මිනිසාගේ කාර්මික ඥානය 2.5 රූපය - මිනිසාගේ නාගරීකරණය

2.6 රූපය - මිනිසාගේ අධි තාක්ෂණ යුගය

මේ අනුව මිනිසා පසු කළ විවිධ යුග දෙස බැලීමේ දී මිනිස් ජන සමාජය සරල මට්ටමින් ආරම්භ වී ඉතා සංකීර්ණ ස්වභාවයකට පත් වී ඇත. මෙම යුගවල දී ජන සමාජයේ කුඩාම ඒකකය වූ පවුල මෙයට සමගාමී ව විවිධ වෙනස්කම්වලට භාජනය වී ඇත. මෙසේ යුග වශයෙන් පවුල් සංස්ථාවල ඇති වූ වෙනස්කම් හේතුවෙන් සමස්ත ජන සමාජය ද එයට සාපේක්ෂව වෙනසකට ලක් වී ඇත.

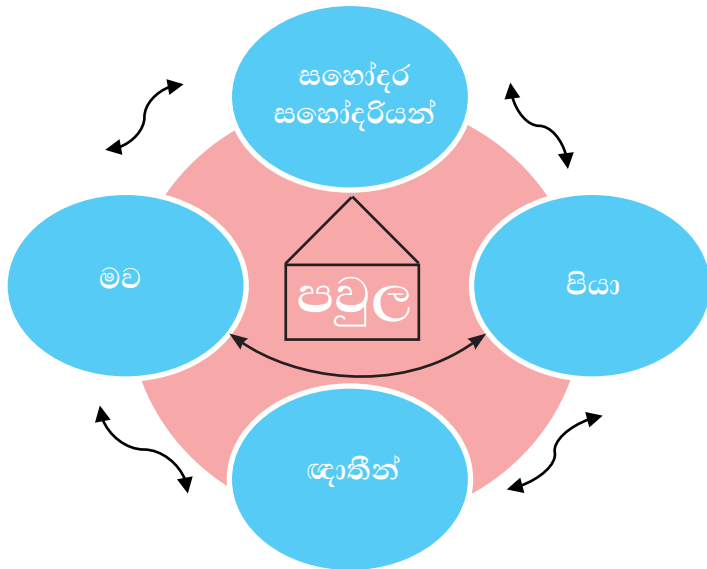
ක්‍රියාකාරකම 2.1

- ජන සමාජය යන්න අර්ථ දක්වන්න.
- ජන සමාජය සරල මට්ටමේ සිට සංකීර්ණ මට්ටමට පත් වූ ආකාරය පිළිබඳ ව තොරතුරු ගොනුවක් සකස් කරන්න.

ජන සමාජය තුළ ඇති අන්තර් සම්බන්ධතා

යම් ජන සමාජයක් පවතින්නේ හෝ සාර්ථකත්වයට පත් වන්නේ ඒ තුළ මනා අන්තර් සම්බන්ධතාවක් (Inter - relationship) පැවතුණහොත් පමණි.

මෙම අන්තර් සබඳතාවල පදනම ආරම්භ වන්නේ පවුල මුල් කර ගෙනයි. පවුලේ සාමාජිකයින් ලෙස මව හා පියා අතර ශක්තිමත් අන්තර් සබඳතා පැවතිය යුතු ය. ඔවුන් හා දරුවන් අතර ශෝකීන් අතර එය ශක්තිමත් අයුරින් පවත්වා ගෙන යාම වැදගත් වේ. පවුල තුළ පවතින අන්තර් සම්බන්ධතා ශක්තිමත් වූ විට පවුල් අතර ද මනා සම්බන්ධතා වර්ධනය වේ. එසේ පවුල් අතර ශක්තිමත් සබඳතා ගොඩනැගෙන විට ඒ හා සම්බන්ධවන සමස්ත සමාජයම ශක්තිමත් බැඳීම හා අන්තර් සම්බන්ධතා පවත්වා ගෙන යාමට යොමු වේ.

මේ අනුව ජන සමාජයක පවත්නා අන්තර් සබඳතා පහත අවස්ථා මගින් පෙන්වා දිය හැකි ය.

දෙමාපිය දූ දරු අන්තර් සම්බන්ධතා

සමාජයේ පැවැත්මට අවශ්‍ය පුද්ගලයින් බිහිකරන ප්‍රධාන මූලය පවුල වේ. සමාජ අවශ්‍යතා මත පුද්ගලයින් තනන මූලික ස්ථානය ද පවුල වේ. ශිෂ්ට සම්පන්න ජන සමාජයක නීත්‍යානුකූල විවාහයක් මගින් දරුවන් බිහි කිරීමට අවශ්‍ය යාන්ත්‍රණයක් සමාජය තුළ ක්‍රියාවට නැංවී ඇත. ඒ අනුව බිහිවන දරුවන් හා දෙමාපියන් අතර දරුවන් පෝෂණය, ආරක්‍ෂා කිරීම, අධ්‍යාපනය ලබාදීම, අනෙකුත් අවශ්‍යතා සඳහා සහායවීම, ලෙඩ රෝගවලින් ආරක්‍ෂා කිරීම, සුදුසු කල්හි ආවාහ, විවාහ කර දීම ආදී වශයෙන් දෙමාපියන්

දරුවන් කෙරෙහි යුතුකම් මගින් අන්තර් සම්බන්ධතා පවත්වයි. එසේ යුතුකම් ඉටු කරන මවුපියන් වෙනුවෙන් වග වෙමින් එකී සියලු කාර්යයන් ඵලදායී ආකාරයෙන් ඉටුකර ගැනීම දරුවන්ගේ වගකීම වේ. මෙසේ යුතුකම් ඉටු කරමින් දරුවන්ගේ යහ පැවැත්මට දායක වන දෙමාපියන් වෙනුවෙන් ඔවුන් විශ්පත් වූ විට රැක බලා ගැනීම, පෝෂණය කිරීම, ආදරය කිරීම, අවනත වීම ආදී වශයෙන් යුතුකම් ඉටු කිරීම මගින් දෙපාර්ශ්වය අතර මනා අන්තර් සබඳතා වර්ධනය කරගත යුතු ය. වර්තමාන ජන සමාජයේ ඇතැම් අය මේ කෙරෙහි දක්වන දායකත්වය ප්‍රමාණවත් නොවන මට්ටමක පවතී. එය සමාජයේ යහ පැවැත්මට උචිත නොවන බැවින් යහපත් පුරවැසියන් ලෙස කටයුතු කිරීමේ දී ඉතා හොඳින් දෙමාපිය දූ දරු අන්තර් සම්බන්ධතා පැවැත්විය යුතු වේ.

2.7 රූපය - මව්පියන්ට උපස්ථාන කිරීම

2.8 රූපය - මව්පියන්ට වැඳීම

ක්‍රියාකාරකම 2.2

- ඔබ හා ඔබේ මව්පියන් / භාරකරුවන් අතර පවත්නා අන්තර් සම්බන්ධතාවෙහි ස්වභාවය සිහිපත් කරන්න.
- මාපිය දූ දරු අන්තර් සම්බන්ධතා වර්ධනයට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියා මාර්ග යෝජනා කරන්න.

ගුරුවරුන් සහ සිසුන් අතර අන්තර් සම්බන්ධතා

දරුවන් පවුල් පරිසරයේ හැඳී වැඩී ඉන් අනතුරුව යොමු වන්නේ පාසල වෙතයි. පාසලේ දී ඔවුන්ට මව්පියන් ලෙස දායකත්වය ලබා දෙන්නේ ගුරුවරුන් ය. දරුවා මැනවින් හික්මවමින් දරුවාගේ හැකියා, දක්ෂතා, විභවතා

මැනවින් හඳුනා ගනිමින් අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් මගින් අනාගතය ගොඩ නගන්නේ ගුරුවරුන් ය. අධ්‍යාපනය ලබා දෙමින්, යහ ගුණ කියා දෙමින්, වරද නිවරද පෙන්වමින් සමබර පෞරුෂයක් ගොඩ නගන්නේ ගුරුවරුන් ය. එබැවින් ගුරු සිසු සබඳතා යහපත්ව පවත්වා ගැනීම ජන සමාජයේ පැවැත්මට අත්‍යවශ්‍ය වේ.

2.9 රූපය - ගුරුවරයකු යටතේ අධ්‍යාපනය ලබන සිසුන්

අසල්වැසියන් සමග අන්තර් සම්බන්ධතා

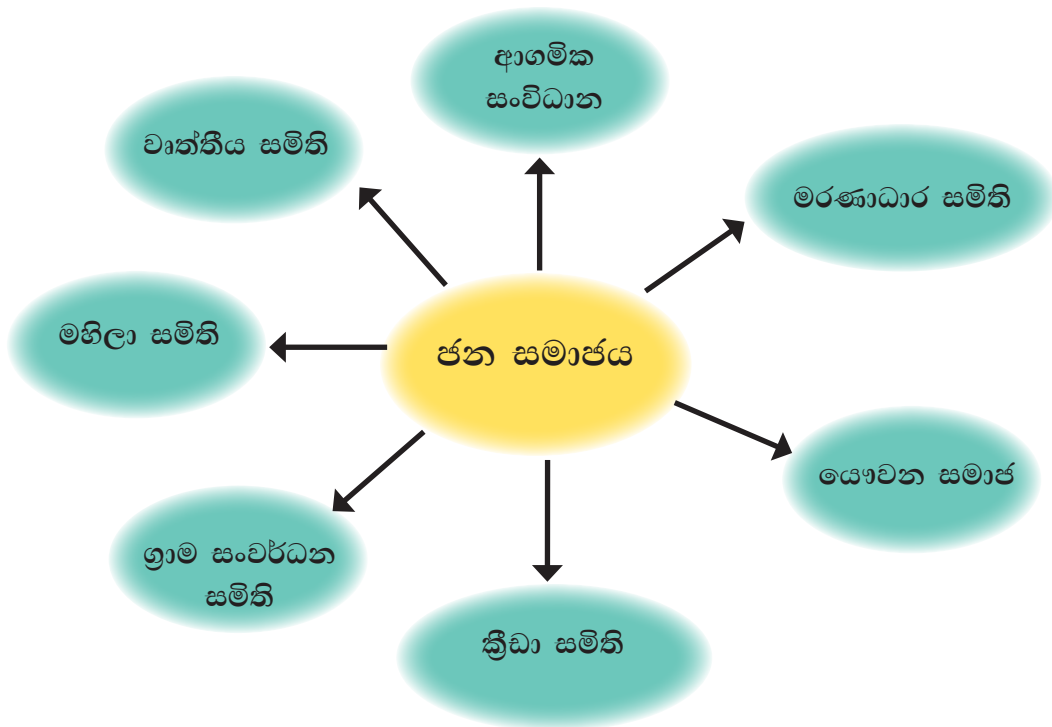
ජන සමාජයක පවුල මගින් අන්තර් සම්බන්ධතා පවත්වන ආසන්නතමයා වනුයේ අසල්වාසීන් ය. සමගිය, සහෝදරත්වය, සහයෝගය, උදවු කිරීම, බෙදා හදා ගැනීම ආදී වශයෙන් උතුම් මානුෂීය ගුණ ධර්ම අසල්වාසීන් සමග පවත්වා ගෙන යා යුතු ය. මෙලෙසින් අසල්වාසීන් සමග මැනවින් අන්තර් සම්බන්ධතා පවත්වා ගෙන යාම මගින් මිත්‍රශීලීව මානව සම්බන්ධතා පවත්වා ගෙන යා හැකි වේ. ජාති, කුල හේද අමතක කර සහජීවනයකට යොමු විය හැක්කේ එවැනි සිතූම් පැතුම් ඇති පුද්ගලයින් බවට පත්වීම මගිනි. සමාජය ගැටුම්කාරී හෝ අසහනකාරී තත්ත්වයට පත් වන්නේ අසල්වාසීන් සමග දුර්වල අන්තර් සම්බන්ධතා පැවැත්වීම මගිනි.

2.10 රූපය - ශ්‍රමදානයක්

සමාජයේ ඇති ආයතන සමග අන්තර් සම්බන්ධතා පැවැත්වීම

මිනිසුන්ගේ විවිධ වූ අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීම සඳහා ජන සමාජය තුළ විවිධ වූ ආයතන පවතී. ආගමික ආයතන, රජයේ ආයතන, පෞද්ගලික ආයතන, වෙනත් ආයතන ආදී සියල්ලම ජනතාවගේ යහපත වෙනුවෙන් ජනතාවට සේවය කිරීම සඳහා පිහිටුවා ඇත. එබැවින් එවැනි ආයතන සමග සුහදශීලීව මානව සම්බන්ධතා ගොඩනැගීම හා එම ආයතනවල කටයුතු සඳහා සක්‍රීය ව සහභාගිවීම, දායකත්වය සැපයීම අතිශයින් වැදගත් වේ. තමා සමාජ ආයතන සමග පවත්වන අන්තර් සම්බන්ධතාවෙහි ස්වභාවය මත එම ආයතන මගින් ඔබගේ සබඳතාව තීරණය කරනු ඇත. මේ සියලු ආයතන ඔබ වෙනුවෙන් යොමු වී ඇති බැවින් ඒ හා සම්බන්ධව මනා සම්බන්ධතා පැවැත්වීම වැදගත් වේ.

ක්‍රියාකාරකම 2.3

- ගුරුවරුන් හා සිසුන් අතර මනා අන්තර් සම්බන්ධතා පැවැත්වීමෙන් ඔබට අත්වන ප්‍රයෝජන ලැයිස්තුවක් ගොඩනගන්න.
- අසල්වාසීන් සමඟ යහපත් අන්තර් සම්බන්ධතා පැවැත්වීමෙන් ජන සමාජයේ යහ පැවැත්මට අත්වන වාසි සාකච්ඡා කරන්න.
- ඔබගේ පවුලේ සාමාජිකයින් විසින් අන්තර් සම්බන්ධතා පවත්වන ආයතන පිළිබඳ ලේඛනයක් පිළියෙල කරන්න.
- ඉහත ලේඛනය අනුව සබඳතා අඩුවෙන් ම පවත්වන ආයතන තෝරා ගෙන එහි සබඳතා වර්ධනයට කළ හැකි ක්‍රියා මාර්ග යෝජනා කරන්න.

මෙවැනි සංවිධාන රැසක් ඔබ ජීවත්වන ප්‍රදේශයේ දක්නට ලැබේ. මේ සියලු සංවිධාන සමග ප්‍රදේශවාසීන් විසින් නිරතුරුව ම සම්බන්ධතා පැවැත්වීම වැදගත් වේ. ප්‍රදේශවාසීන්ගේ අවශ්‍යතා සඳහාම පිහිටුවා ගෙන ඇති මෙම විවිධ සංවිධානවලට සහභාගිවීම, සම්බන්ධතා පැවැත්වීම එදිනෙදා කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීමට ප්‍රයෝජනවත් වේ.

ක්‍රියාකාරකම 2.4

- ඔබ ජීවත්වන ප්‍රදේශයේ දක්නට ලැබෙන විවිධ සංවිධානවල ලේඛනයක් සකස් කරන්න.
- එම සංවිධානවලින් ඉටුවන සේවාවන් කිහිපයක් ලියන්න.
- එම සංවිධාන සමග ඔබේ පවුලේ සාමාජිකයින් දක්වන දායකත්වය විස්තර කරන්න.

දත්ත හා තොරතුරු ජන සමාජයේ යහ පැවැත්ම පිණිස යොදා ගැනීම

දත්ත (Data) යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ කිසියම් විෂය ක්ෂේත්‍රයක් හා සම්බන්ධව තොරතුරු (Information) ඉදිරිපත් කරන මූලාශ්‍ර වේ. මෙමගින් නිශ්චිත අදහසක් නිවැරදිව ප්‍රකාශ කළ හැකි ය. එසේම යම් දත්තයක් එක් රැස් කරන්නේ කිසියම් අවශ්‍යතාවක් සඳහා වේ. වර්තමාන ලෝකය දත්ත හා තොරතුරු වලින් පිරුණු ලෝකයකි. දත්ත හා තොරතුරු ගලා එන මාධ්‍ය විශාල සංඛ්‍යාවක් දක්නට ලැබේ.

දත්ත හා තොරතුරු තම අවශ්‍යතා හා සමාජ අවශ්‍යතාවල දී ඒවා නිවැරදි ව හා විචාරශීලීව පරිහරණය කිරීම වැදගත් වේ. විශේෂයෙන් අන්තර්ජාල පරිහරණය හා සමාජ වෙබ් අඩවි පරිහරණයේ දී බුද්ධිමත්ව කටයුතු කිරීම හා තොරතුරුවල වහලෙකු නොවී මංමුළා නොවී කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ. තොරතුරු ලබා ගැනීමට ඇති ප්‍රවේශ පහසු වී ඇති බැවින් ඒවා අධ්‍යාපන අවශ්‍යතා සඳහා ඵලදායී ව භාවිත කිරීම වැදගත් වේ.

ක්‍රියාකාරකම 2.5

- ඔබේ පාසලේ දී දත්ත හා තොරතුරු පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි මූලාශ්‍ර ලේඛනයක් සකස් කරන්න.
- අධ්‍යාපනික අවශ්‍යතා සඳහා එම මූලාශ්‍ර යොදා ගත හැකි ආකාරය නිදසුන් මගින් පැහැදිලි කරන්න.
- රූපවාහිනිය, ගුවන්විදුලිය, අන්තර්ජාලය, පුවත්පත් මගින් ලබා ගත හැකි දත්ත වර්ග කිහිපයක් සටහන් කර ගන්න. එමගින් ඔබට ඇති ප්‍රයෝජන පැහැදිලි කරන්න.

දත්ත හා තොරතුරුවල අවශ්‍යතාව

තරුම් හා තරිඳු යන පාසල් සිසුන් දෙදෙනා පාසල ඇරී ගෙදර එන අතර තුර දී රිය අනතුරක් සිදු වූ ආකාරය දක්නට ලැබිණි. තම සහෝදර පාසල් සිසුවකු අනතුරට ලක් කරමින් රථය නොනවත්වා ධාවනය විය. එහි දී තරිඳු විසින් අනතුර සිදු කරන ලද මෝටර් රථයේ අංකය ක්‍ෂණිකව මතක තබා ගන්නා ලදී. ඉන් අනතුරුව පිරිස රැස්වී අනතුරට පත් සිසුවා වහාම රෝහල වෙත රැගෙන යාමට කටයුතු කළ අතර එහි දී රාජකාරිය සඳහා පැමිණි පොලිස් නිලධාරියා වෙත, අනතුර සිදු කරන ලද රථයේ අංකය තරිඳු විසින් ලබා දෙන ලදී. පොලිස් නිලධාරියා විසින් තරිඳුට තම රාජකාරියට ලබා දුන් සහායට ප්‍රශංසා කරන ලදී.

▲ ඉහත සිද්ධියට අනුව තරිඳු විසින් කරන ලද වැදගත් ම කාර්යය කුමක්ද?

මේ අනුව අපට එදිනෙදා ජීවිත අවස්ථාවල දී විවිධ සිද්ධිවලට මුහුණ දීමට සිදු වේ. එහි එළඹෙන තත්ත්ව හා අවස්ථාවල දී දත්ත හා තොරතුරු ඉතාම වැදගත් වේ. නිවැරදි තොරතුරු හා දත්ත අප සතු නම් සියලු කාර්යයන් ඉතා පහසුවෙන් කළ හැකි අතර ගැටලු හා ප්‍රශ්න අවම වන ආකාරයට කටයුතු කිරීමට හැකිවේ.

දත්ත හා තොරතුරු යනු ලිඛිත දේ පමණක් නොව අපගේ ජීවිත අත්දැකීම් ද එලදායී දත්ත හා තොරතුරු වේ. අප සතු පෙර අත්දැකීම් ද එලදායී දත්ත හා තොරතුරු වේ. අප සතු පෙර අත්දැකීම් ඇත්නම් ඕනෑම සිද්ධියකට, අවස්ථාවකට, අභියෝගයකට ඉතා පහසුවෙන් මුහුණ දිය හැකි වේ.

මේ අනුව අප සතු දත්ත හා තොරතුරු පුද්ගලයාට මෙන් ම සමාජයට ද වැඩදායී වන ලෙස යොදා ගැනීම වැදගත් වේ. එය ජීවන පුරුද්දක් බවට ද පත් කර ගත යුතු ය.

ජනමාධ්‍ය මගින් නිරතුරුව ම මිනිසුන්ගේ ආර්ථික, සමාජීය හා වෙනත් අවශ්‍යතා සඳහා තොරතුරු රැසක් ඉදිරිපත් කරයි.

දෛනිකව ඉදිරිපත් කෙරෙන අපට අත්‍යවශ්‍ය වන තොරතුරු

- කාලගුණ අනාවැකි
- විනිමය අනුපාත
- වෙළෙඳපොළ මිල ගණන්
- හදිසි හා වැදගත් දුරකථන අංක

උදා :- 1919 රාජ්‍ය තොරතුරු කේන්ද්‍රය

119 හදිසි ඇමතුම් අංශය

- වෙළෙඳ දැන්වීම්
- ලුහුඬු දැන්වීම්
- රාජ්‍ය නිවේදන
- රැකියා තොරතුරු

ජනතාවට අවශ්‍ය විවිධ තොරතුරු මාධ්‍ය මගින් ඉදිරිපත් වේ. මෙම තොරතුරුවල අතිශයෝක්තිය, සත්‍ය අසත්‍යබව, අව්‍යාජත්වය, විශ්වාසවන්තභාවය පිළිබඳව සැකමුසු තැත් තිබිය හැකි ය. එබැවින් තොරතුරු භාවිතයේ දී අවිචාරවත් නොවී විචාරශීලීව කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ.

විශේෂයෙන්ම වර්තමාන බොහෝ මාධ්‍ය මගින් ව්‍යාපාරික අරමුණු පෙරදැරි කර ගෙන ජනප්‍රිය පුද්ගලයින් හා අවස්ථා යොදා ගනිමින් භාණ්ඩ හා සේවාවන් සඳහා කරනු ලබන ප්‍රචාරණ කටයුතුවල දී ඒවා කෙරෙහි වහල් නොවී බුද්ධිමත් ව කටයුතු කිරීම හා තීරණ, තීන්දු ගැනීම වැදගත් වේ. විශේෂයෙන් ආහාර පාන වර්ග, විලාසිතා, තාක්ෂණික උපාංග ආදිය පිළිබඳ විශේෂයෙන් සැලකිලිමත් විය යුතු වේ.

විවිධ සංසිද්ධීන්වලට සාර්ථකව මුහුණදීම

අපගේ ජීවන ගමනේදී විවිධ අවස්ථා හා සංසිද්ධිවලට නිරතුරුවම මුහුණ දීමට සිදුවේ. එවැනි අප මුහුණ දෙන අවස්ථා කිහිපයක් සඳහා නිදසුන් පහත දැක්වේ.

- විභාගවලට මුහුණදීම, විභාග අසමත්වීම
- අපගේ සමීපතම පවුලේ සාමාජිකයින් මියයාම
- මුදල් අග හිඟකම් ඇතිවීම
- යහළුවන් තරහවීම
- නොගැළපෙන මිතුරන් ඇසුරු කිරීම
- රැකියා සඳහා තීරණ ගැනීම
- විෂය තෝරා ගැනීම
- හැකියා හා දක්ෂතා නිවැරදිව හඳුනා ගැනීම
- සමාජ අසාධාරණවලට ලක්වීම
- මානසික අසහනය
- හදිසි ආපදාවන්ට ලක්වීම

මේ එක් එක් අවස්ථාවන් සඳහා ඔබ මුහුණ දෙන්නේ කෙසේ ද? ඔබට ඒ සඳහා ශක්තියක් පවතී ද? නොඑසේ නම් ඔබ කුමක් කළ යුතු ද? යන ප්‍රශ්න ඔබ ඔබගේ මනසින් අසා දැන ගන්න. එවිට ඔබේ මනස ඔබට ගැළපෙන පිළිතුරු ඔබටම ලබා දේවි. ඒ සඳහා නිරතුරුවම උනන්දු වන්න. ඔබට ලැබෙන ගැටලුවල දී මෙන්ම අභියෝගවල දී පවා නොයන්න. ශක්තිමත්ව ඒ සඳහා සාර්ථකව මුහුණ දෙන්න.

ඕනෑම ගැටලුවක දී හෝ ප්‍රශ්නයක දී ඒ සඳහා ඇත්තේ එක විසඳුමක් නොවේ. විකල්පයන් බොහොමයක් ඇත. නිදසුන් ලෙස විභාගය අසමත් වුවහොත් මා කුමක් කළ යුතු ද? මේ ප්‍රශ්නයේ දී බොහෝ පිරිස් තම බලාපොරොත්තු සුන් කර ගනිති. එහෙත් ඒ අභියෝගයට සාර්ථකව මුහුණදීමට විකල්ප රැසක් ඔබ හමුවේ ඇත.

උදා :-

- විභාගයට නැවත සූදානම් වීම
- වෘත්තීය පාඨමාලාවක් හැදෑරීම
- තම හැකියා දක්‍ෂතා ඇති අංශ දියුණු කර ගැනීම
- ස්වයං රැකියාවක් කිරීම
- පුහුණුවකට යොමුවීම

ආදි වශයෙන් විවිධ විකල්ප අප සතුව පවතියි. එබැවින් එවැනි අභියෝගයක දී ජීවිතයෙන් පලායාම, ජීවිතය විනාශ කර ගැනීම, පරාජය භාර ගැනීම, කලකිරීම ආදි සෘණාත්මක ආකල්ප ඇති නොකර ගත යුතු ය. එවැනි අවස්ථා සඳහා සාර්ථකව මුහුණදීමට අවශ්‍ය මනෝසමාජයීය ශක්තීන් වර්ධනය කර ගැනීම කළ යුතු ය.

ක්‍රියාකාරකම 2.6

- ඔබ මුහුණ දුන් අභියෝගාත්මක අවස්ථාවක් සිහිපත් කරන්න.
- එවැනි අවස්ථාවක දී ඔබ මුහුණදුන් ගැටලු මොනවාද?
- එවැනි අවස්ථාවකට මුහුණපෑමේ දී ඔබ තුළ පැවති අඩුපාඩුකම් මොනවාද?
- එවැනි අඩුපාඩු හා දුර්වලතා වර්තමානයේදීත් ඔබ සතුව පවතිනවාද?
- එසේ නම් ඒවා අවම කර ගැනීමට කළ හැකි ක්‍රියා මාර්ග ස්වයංව යෝජනා කර ක්‍රියාවට නංවන්න.

ජීවිත අභියෝග අවස්ථාවල දී නිර්මාණශීලීව කටයුතු කිරීම

නිර්මාණශීලීභාවය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ පුද්ගලයා සතු සුවිශේෂම ශක්තියයි. අනිකුත් සියලුම සත්වයින් අඛණ්ඩව යමින් මිනිසා ප්‍රමුඛත්වයට පත් වූයේ මෙම සුවිශේෂී ශක්තිය මගිනි. ලොව බිහි වූ සියලුම නිර්මාණ මිනිස් මනස තුළ බිහි වූ චිත්ත රූපයන් වේ. එබැවින් එළඹෙන සෑම අවස්ථාවකදීම අභියෝගාත්මක අවස්ථාවලදී ද නිර්මාණශීලීව කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ. ඔබ නිර්මාණශීලී පුද්ගලයකු නම් පහත ලක්ෂණ ඔබ සතු වේදැයි

අවධානයට ලක් කරන්න.

- මගේ අනාගතය සුඛවාදී ද?
- පවත්නා තත්ත්වය පිළිබඳව සැහීමකට පත්වනවා ද?
- දැඩි කතුහලයකින් යුතු ද?
- නිරීක්ෂණශීලී ද?
- විකල්ප සලකා බලනවා ද?
- අනාගතය ගැන දවල් සිහින බලනවා ද?
- සෑම විටම උනන්දු ද?
- නරක පුරුදු හඳුනාගත හැකි ද?
- නිදහස්ව සිතනවා ද?
- ප්‍රායෝගික ප්‍රශ්න සඳහා නව විසඳුම් ලබා දෙනවා ද?

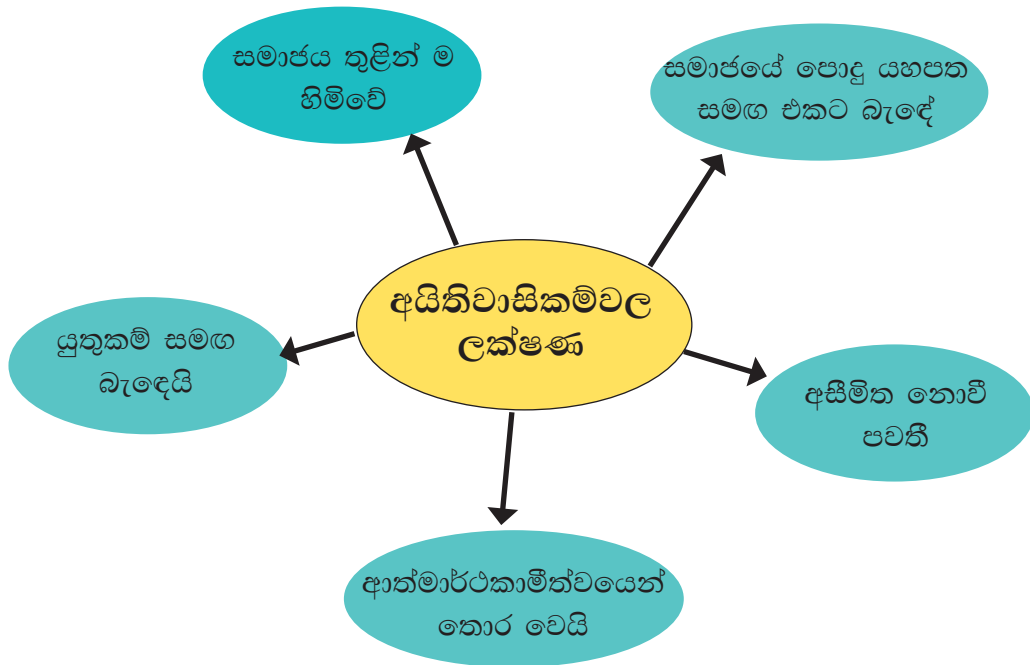
මෙවැනි ගුණාංග ඔබ සතු නම් සැබැවින්ම ඔබ නිර්මාණශීලී පුද්ගලයකු වේ. එසේ නම් ඔබ හමුවේ ඇතිවන ඕනෑම අභියෝගයකට ඔබට සාර්ථකව මුහුණදීමට හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම 2.7

- ඔබ අවට ඇති සෑම වස්තුවක් දෙසම ඔබේ තෙත් යොමු කරන්න.
- එම වස්තූන් දැකීමෙන් ඇතිවන සිතුවිලි කඩදාසියක ලියන්න.
- එම සිතුවිලි පිළිබඳ විත්ත රූප මවන්න.
- එළඹෙන ඕනෑම අවස්ථාවක්, වස්තුවක් පිළිබඳ අන් අයට නොපෙනෙන, අන් අයට නොදන්න සංකල්පයක්, වටහා ගත් අදහසක් පිළිබඳ සිතන්න.
- පුවත්පත්වල සඳහන් සිද්ධි, වාර්තා, ඡායාරූප පිළිබඳ මතුපිටින් පෙනෙන දෙයට වඩා වෙනත් දෘෂ්ටි කෝණයකින් එහි ඇතුළාන්තය ගැන අවධානයට ලක් කරන්න.
- ඔබ පාසලේ හෝ පවුලේ ඇති ගැටලුවකට හෝ ප්‍රශ්නයකට නිර්මාණශීලී විසඳුමක් යෝජනා කරන්න.

ජන සමාජයේ පවතින අයිතිවාසිකම්

අයිතිවාසිකම් (Rights) යනු ජන සමාජය මගින් පුද්ගලයාට නැති නම් තමන්ට ලැබී ඇති වරප්‍රසාදයන් ය. එමගින් තම ජීවිතය තෘප්තිමත් කර ගැනීමට හැකියාව ලැබේ. අයිතිවාසිකම් මගින් තම ජීවිතය යහපත් හා ගෞරවනවිතව ගත කිරීමට සමාජය මගින් ඉඩ ප්‍රස්තා සකසා දී ඇත.

තමන්ට හිමි අයිතිවාසිකම්

සිවිල් අයිතිවාසිකම්

- ජීවත්වීමේ අයිතිය
- අධ්‍යාපනය ලැබීමේ අයිතිය
- කැමති ආගමක් ඇදහීම
- අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම
- රැකියාවක් කිරීම
- සමානාත්මතාව
- කැමති තැනක ජීවත්වීම

දේශපාලන අයිතිවාසිකම්

- ඡන්දය ප්‍රකාශ කිරීම
- ඡන්දය ලබා ගැනීම
- දේශපාලන පක්ෂයකට බැඳීම
- කැමති ආණ්ඩුවක් පත් කර ගැනීම
- ආණ්ඩුව විවේචනය කිරීම
- රජයේ තනතුරු දැරීම

අයිතිවාසිකම් හා බැඳුණු යුතුකම්

ජන සමාජයේ සාමාජිකයෙකු වශයෙන් අයිතිවාසිකම් රැසක් ඔබට උරුම කර දී ඇත. මේ සියල්ල හිමිවී තිබෙන්නේ ජන සමාජයේ යහපත පිණිස වේ. එබැවින් අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳීමට ප්‍රථම සමාජය සම්බන්ධයෙන් තම යුතුකම් (Duties) ඉටු කිරීම වැදගත් වේ. පොදු සමාජයේ පැවැත්ම සඳහා පුරවැසියන් තම තමන්ට පැවරෙන කාර්යයන් ඉටු කිරීමට ඇති බැඳීම යුතුකම් ලෙස අර්ථ දැක්විය හැකි ය. ඒ අනුව ඔබ වෙත ලබා දී ඇති අයිතිවාසිකම් මැනවින් ඉටු කිරීම සඳහා ඔබ බැඳී සිටිය යුතු ය.

නිදසුන් ලෙස

අයිතිවාසිකම්

යුතුකම්

• අධ්‍යාපනය ලැබීම	• හොඳින් ඉගෙනීම
• කැමති ආගමක් ඇදහීම	• වෙනත් ආගමික කොටස්වලට හිරිහැර නොකිරීම
• අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම	• අන් අයගේ සිත් රිදෙන ලෙස කතා නොකිරීම
• ජීවත්වීම	• අන් අයට කරදරයක් නොවන ලෙස ජීවත්වීම

ක්‍රියාකාරකම 2.8

- ඔබට ලැබී ඇති අයිතිවාසිකම් ලේඛනයක් පිළියෙල කරන්න.
- එම ලේඛනයට අනුව ඔබගෙන් ඉටුවිය යුතු යුතුකම් ඒ හා ගළපන්න.

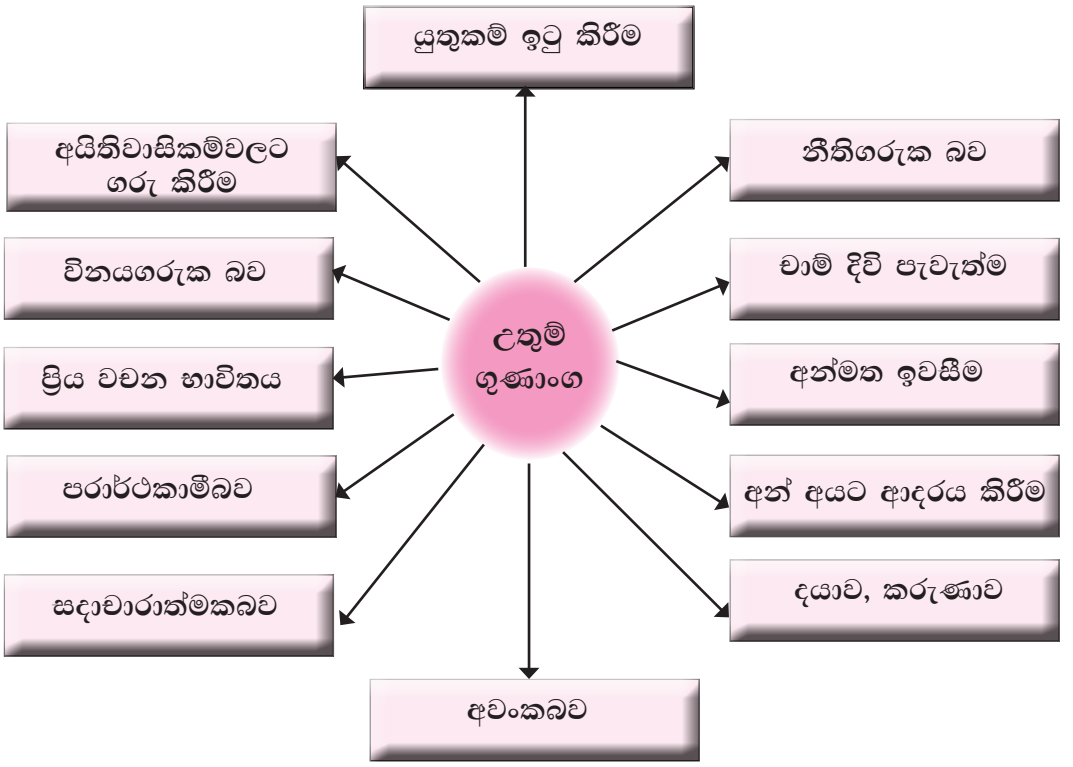
නීතිමය රාමුවක් තුළ අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳීමේ වැදගත්කම

මිනෑම ජන සමාජයක තම අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳීමේ දී තම යුතුකම් ඉටු කිරීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ යුතු ය. මෙම අයිතිවාසිකම් සෑම පුද්ගලයෙකුම ඉතා විශිෂ්ට අයුරින් භුක්ති විඳීම මගින් යහපත් සමාජයක් නිර්මාණය වේ. එමගින් සෑම පුද්ගලයෙකුගේම පෞද්ගලික අයිතිය හා නිදහස ආරක්ෂාවීම, ජනතා අවධානය ඉටුවීම, යහපත් අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා

වර්ධනයවීම, යහපත් ජීවන ක්‍රමයක් ගොඩනගා ගත හැකිවීම මගින් අවසානයේ ශිෂ්ට සම්පන්න සමාජයක් බිහි වේ. තමන්ට හිමි අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳීමේ දී සමාජය තුළ ක්‍රියාත්මක වන නීති රීතිවලට අනුගතව ඒවා භුක්ති විඳිය යුතු වේ. එය ජන සමාජයේ යහ පැවැත්මට අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ජන සමාජයේ යහපත් පුරවැසියෙකු වශයෙන් ජීවත්වීම සඳහා ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංග

මිනිසා යනු උතුම් සම්පතකි. මිනිසා උතුම් සම්පතක් වීමට නම් එම සම්පත මානව ගුණාංගවලින් පිරිපුන් විය යුතු ය. මිනිසා මිනිසුන්ට ආදරය කළ යුතු අතර අනෙකුත් සියලු සත්වයින්ට මෙන්ම පරිසරයට ද ආදරය කළ යුතු ය. යහපත් ජන සමාජයක් නිර්මාණය වන්නේ එසේ වූ විටය. මිනිසා විසින් ප්‍රගුණ කර ගත යුතු එවැනි උතුම් මානව ගුණාංග කිහිපයක් පහත සටහන මගින් දැක්වේ.

ක්‍රියාකාරකම 2.9

- ඉහත සටහනෙහි සඳහන් ගුණාංගවලට අමතරව ඔබ සතු ගුණාංග පිළිබඳ ලේඛනයක් සකසන්න.
- මෙවැනි ගුණාංග වැඩි දියුණු කර ගැනීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියා මාර්ග යෝජනා කරන්න.
- යහපත් ගුණාංග ජන සමාජයේ සාමාජිකයින් සතුවීමෙන් සමාජයට අත්වන ප්‍රතිලාභ පැහැදිලි කරන්න.
- ජන සමාජයේ දක්නට ලැබෙන යහපත් ගුණාංග පිළිබිඹුවන අවස්ථාවක් දැක්වෙන චිත්‍ර/ පෝස්ටර් නිර්මාණ කරන්න.

වෘත්තිකයින්ගේ අයිතිවාසිකම්

මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනයෙහි 23 වගන්තිය මගින් වැඩ කිරීමටත්, තම රැකියාව නිදහසේ තෝරා ගැනීමටත්, වැඩ කිරීමේ දී සාධාරණව පහසුකම් ලබා ගැනීමටත්, රැකියාවේ සුරක්ෂිතබව ලැබීමටත්, සෑම පුද්ගලයෙකුටම හිමිකම් සලසා දී ඇත.

මේ අනුව රාජ්‍ය හෝ පෞද්ගලික අංශයෙහි සේවයේ නියුතු වෘත්තිකයින්ගේ අයිතිවාසිකම් සුරැකීම සඳහා නීති රීති රැසක්ම ක්‍රියාත්මකයි.

- ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් සේවකයින් ආරක්ෂා කිරීමට හා අයිතිවාසිකම් සුරැකීමට නීතියෙන් බැඳී ඇත.
- කම්කරු නීති, සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල, වැන්දඹු අනන්දරු හා විශ්‍රාම වැටුප්, රක්ෂණ ක්‍රම, මානව හිමිකම් කොමිසම, ආයතන සංග්‍රහය ආදී වශයෙන් වෘත්තිකයින්ගේ අයිතිවාසිකම් සුරක්ෂිත කිරීමට විධි විධාන යොදා ඇත.
- මේ අනුව ඕනෑම සේවකයකුට යම් රැකියා ස්ථානයකින් අසාධාරණයක් සිදුවන්නේ නම් ඔහුගේ රැකවරණය සඳහා මෙවැනි නීති රීති සමුදායක් ක්‍රියාත්මක වේ.

සේවක නීති නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක නොවීම නිසා ඇති විය හැකි අවාසි

- ශ්‍රමය සුරාකෑම
- සේවක අතෘප්තිය
- සාධාරණ වැටුපක් නොලැබීම
- වෘත්තීය සුරක්ෂිතතාව නැතිවී යාම
- විශ්‍රාම ගිය විට අසරණ තත්ත්වයට පත්වීම
- සේවක අසාධාරණකම් සිදුවීම
- සේවා යෝජකයින්ගේ බලපෑමට ලක්වීම
- අනාරක්ෂිතව කටයුතු කිරීමෙන් රෝගීවීම, අනතුරුවලට ලක්වීම

ළමා ශ්‍රමය සුරාකෑම වැළැක්වීම

ළමා ශ්‍රමය සුරාකෑමට එරෙහිව සාප්පු හා කාර්යාල පනතට (Shop and Office Employees Act) අනුව වයස අවුරුදු 14 ට අඩු දරුවන් සේවයෙහි යෙදවීමට නොහැක. එවන් දරුවන් සේවයේ යොදවා ඇත්නම් එම තොරතුරු කම්කරු කොමසාරිස්වරයාට දැනුම්දීම මගින් එවැනි අවස්ථා වළක්වා ගත හැකි ය.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ අනිවාර්ය අධ්‍යාපනයක් ක්‍රියාත්මක වන බැවින් වයස අවුරුදු 14 ට අඩු කිසිදු දරුවකු පාසල් නොයවා සිටිය නොහැක. පවුල්වල ඇති ආර්ථික ගැටලු, පිළිසරණක් නොමැති දරුවන්, දෙමාපියන්ගේ නොදැනුවත්බව, ඇතැම් පුද්ගලයින්ගේ බලපෑම්, පාරම්පරික රැකියා ආදී හේතු නිසා දරුවන් රැකියාවල යෙදීම දැකිය හැකි ය.

ළමා ශ්‍රමිකයින් සේවයේ යෙදවීමෙන් ඇතිවිය හැකි බලපෑම්

- කායික හා මානසික ශක්තිය පිරිහීමෙන් රෝගීවීම
- ශ්‍රමය සුරා කෑමට ලක්වීම
- අපයෝජනයන්ට ලක්වීම
- ඉගෙනීමට ඇති අවස්ථා අහිමිවීම
- සුන්දර වූ ළමා කාලය අහිමිවීම

- සමාජ විරෝධී ක්‍රියාවලට යොමුවීම
- මත්පැන්, මත්ද්‍රව්‍යවලට ඇබ්බැහිවීම
- වද හිංසාවලට ලක්වීම
- ආබාධිත තත්ත්වයන්ට ගොදුරුවීම

ළමා ශ්‍රමිකයින් හා සම්බන්ධ සමාජ වගකීම

- සියලු දරුවන් අපේම දරුවන් ලෙස සැලකීම
- අනිවාර්ය අධ්‍යාපනය සඳහා පාසලකට යොමු කිරීම
- පටු ලාභ අපේක්ෂාවෙන් දරුවන් සේවයට නොගැනීම
- ළමා ශ්‍රමිකයින් පිළිබඳ අදාළ ආයතන දැනුවත් කිරීම
- වැඩිහිටියන් දරුවන්ගෙන් යැපීමට යොමු නොවීම

ක්‍රියාකාරකම 2.10

- වෘත්තීය අයිතිවාසිකම් දැක්වෙන පෝස්ටරයක් නිර්මාණය කරන්න.
- “ළමයින් රැකියා සඳහා යෙදවීම නිසා ළමා ලෝකය ගිලිහී යයි” මේ පිළිබඳව කවි, ගීත, වීරිඳු නිර්මාණය කරන්න.

සේවකයින් විශ්‍රාමයාම

රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික සේවකයන් විශ්‍රාම ගැන්වීම සඳහා ක්‍රියාත්මක නීතිය තත්ත්වයක් පවතී. රාජ්‍ය සේවකයින්ට වයස අවුරුදු 57 දී කැමති නම් විශ්‍රාම යා හැකි අතර, තම අභිමතය පරිදි අවුරුදු 60 දක්වා සේවයේ යෙදිය හැකිය. පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයින්ට අවුරුදු 55 සම්පූර්ණ වූ පසු අර්ථ සාධක අරමුදල ලබා ගත හැකි ය. එහෙත් කාන්තා වෘත්තිකයින් සඳහා විවාහවීමේ දී තම අර්ථ සාධකය ලබා ගත හැකි ය.

සේවකයින් විශ්‍රාම යාමට ප්‍රථම මාස හයකට පෙර තමා සේවය කරන ආයතන ප්‍රධානියා මාර්ගයෙන් විශ්‍රාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව දැනුවත් කළ යුතුය. විශ්‍රාම යාමට ප්‍රථම තම පෞද්ගලික ලිපි ගොනු සම්පූර්ණ කළ යුතු ය.

විශ්‍රාම කාලය ඵලදායීව ගත කිරීම

රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයෙහි සේවයෙහි නිරතවන සේවකයෝ තම රටේ ජනතාවගේ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් තම කාලය හා ශ්‍රමය කැප කරති. කාලයක් තිස්සේ කාර්යය බද්ධ පරිසරයක කටයුතු කර ඉන් පසු එකී තත්ත්වයන් නොමැති වූ විට පුද්ගලයින් කායික හා මානසික වශයෙන් අපහසුතාවලට ලක් විය හැකි ය. එබැවින් තම විශ්‍රාමික දිවිය ඉතා ඵලදායීව ගත කිරීමට පූර්ව සුදානමකින් කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ. විනෝදාංශවල යෙදීම, පවුලේ කටයුතුවලට සහායවීම, නිර්මාණකරණයට යොමුවීම, තම අත්දැකීම් බෙදාහදාදීම ආදී විවිධ කාර්යයවල නිරත විය හැකි ය.

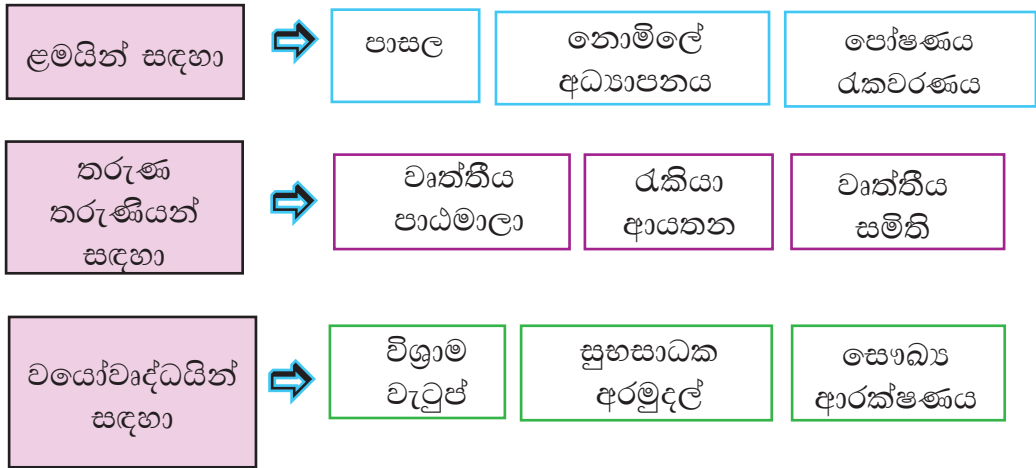
ඉටු කරන ලද කාර්යයට මූල්‍ය ප්‍රතිලාභ ලැබීමේ අයිතිය

සෑම සේවකයෙකුටම තම කාලය හා ශ්‍රමය කැප කිරීම හේතුවෙන් වැටුපක් ලබා ගැනීමත් අමතර කාලයන්හි සේවය කිරීම වෙනුවෙන් අතිකාල දීමනා ලබා ගැනීමටත් අයිතියක් නීතිමය වශයෙන් ලබා දී ඇත. යම් ආයතනයක සේවය කිරීම වෙනුවෙන් ඔබට දෛනිකව හෝ මාසිකව වැටුපක් ලැබෙන බැවින් තම හෘද සාක්ෂියට එකඟව ලබන වැටුපට සරිලන සේවයක් කිරීම සෑමගේ යුතුකම වේ.

සමාජය මගින් ළමයින්, තරුණයින් හා වයෝවෘද්ධ පුද්ගලයන් ආරක්ෂා කිරීමට ගෙන ඇති ක්‍රියා මාර්ග

සෑම රටකම කටයුතු කරන්නේ තම රටේ, සමාජයේ ගුණාත්මක තත්ත්වය නැංවීමටය. මේ සමස්ත ජන සමාජයම ළමයින්, තරුණ තරුණියන්, වයෝවෘද්ධ කණ්ඩායම්වලින් සමන්විත වේ. මේ සෑම කණ්ඩායමක්ම වෙනුවෙන් සේවා ආයතන හා සුබ සාධක කටයුතු රැසක් ක්‍රියාවට නංවයි.

උදා :-

මේ අයුරින් විවිධ ආයතන හා සේවාවන් රැසක් මෙම කණ්ඩායම් ආරක්‍ෂා කිරීමට සමාජය මගින් ක්‍රියාවට නංවා ඇත.

විවිධ ජන සමාජවල පවතින විවිධ නීති හා එමඟින් ළමයින්, වැඩිහිටියන් ආරක්‍ෂා කිරීමට කරන බලපෑම්

ලෝකයේ සෑම සමාජයක්ම ළමයින් හා වැඩිහිටියන් ආරක්‍ෂා කිරීම සඳහා විවිධ නීතිරීති පද්ධතියක් අනුගමනය කරයි. විවිධ රටවල් තම රටවලට ආවේණික අයුරින් මේ සඳහා නීතිරීති පනවා ඇත. ඒ අනුව දරුවන් සඳහා රැකබලා ගැනීමේ මධ්‍යස්ථාන, අධ්‍යාපන පහසුකම් නොමිලේ හෝ සහනදායී ගෙවීම් මත ලබා දීම, ශිෂ්‍යත්ව ලබා දීම, රැකියා ලැබෙන තුරු දීමනා දීම සිදු කරයි. වැඩිහිටියන් සඳහා විශ්‍රාම වැටුප් හා රක්‍ෂණ දීමනා, සෞඛ්‍ය රක්‍ෂණ ක්‍රම ලබාදීම, වැඩිහිටි රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන ආදී වශයෙන් විවිධ ක්‍රියා මාර්ග වැඩිහිටියන් ආරක්‍ෂා කිරීම සඳහා ගෙන ඇත. මේ අනුව ළමයින් හා වැඩිහිටියන් එක ලෙස සුරැකීමට බොහෝ සමාජ කටයුතු කරනු දැකිය හැකිය.

ජන සමාජයේ සාමාජිකයින් මුහුණ දෙන අභියෝග

සමාජය තුළ ජීවත්වීමේ දී විවිධ අභියෝගයන්ට මුහුණ දීමට සිදු වේ. අභියෝග යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ ක්ෂණිකව විසඳුම් නොලැබෙන ගැටලු හා බාධාකාරී තත්ත්වයන් වේ. මෙවැනි අභියෝගාත්මක අවස්ථා සඳහා නිරතුරුව ම පුද්ගලයාට මුහුණදීමට සිදු වේ. අභියෝගවලට සාර්ථකව මුහුණදීම සඳහා පහත සඳහන් ගුණාංග හා කුසලතා වර්ධනය කර ගැනීම වැදගත්වේ.

- ඉවසීම
- දරාගැනීමේ ශක්තිය
- ස්ථිර අධිෂ්ඨානය
- ආත්ම විශ්වාසය
- නිර්භීතකම
- විචාරශීලීත්වය
- නිර්මාණශීලීත්වය
- නොපසුබටභාවය
- ස්ථිරසාරත්වය
- කායික හා මානසික ශක්තිය
- උපායශීලීවීම
- උපක්‍රමිකඛව

පාසලේ ශිෂ්‍යයින් වන අපට මුහුණදීමට සිදුවන අභියෝගාත්මක අවස්ථාවක් ලෙස විභාගවලට මුහුණදීම පෙන්වා දිය හැකි ය. එවැනි අවස්ථාවකට සාර්ථකව මුහුණදීමට නම් මනා සැලසුමකින් යුතුව ඉගෙනුම් කටයුතු අවසන් කර, පෙරහුරු ප්‍රශ්න පත්‍රවලට පිළිතුරු සපයා, ආත්ම විශ්වාසය ඇති කර ගැනීම මගින් ඉතා සාර්ථකව විභාග අභියෝග ජය ගත හැකි ය.

වර්තමාන සමාජයේ බොහෝ සාමාජිකයින් මුහුණදෙන අභියෝගාත්මක අවස්ථා ලෙස

- තරගකාරීත්වයට මුහුණදීම
- සමාජය සංකීර්ණවීම
- මාධ්‍ය බලපෑම්
- නූතන විලාසිතා
- සංස්කෘතික පරිහානිය
- සාරධර්ම පිරිහීම

- අපවාර බහුලවීම
- අහිතකර බලවේගවලින් දරුවන් බේරා ගැනීම
- විරැකියාව
- අධ්‍යාපනය හා වැඩ ලෝකය නොගැළපීම
- ඉංග්‍රීසි බස හැසිරවීමේ දුර්වලතා
- නව තාක්ෂණික උපාංග භාවිතය
- ඉහළ යන ජීවන වියදම
- පාරිසරික ගැටලු

ආදී වශයෙන් සමාජයේ විවිධ පැතිකඩ ඔස්සේ විවිධ අභියෝග සමාජය තුළ ඉස්මතු වී ඇත.

අභියෝග සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියාමාර්ග

යම් අභියෝගයක් සාර්ථකව ජය ගැනීමට නම් ඒ සඳහා පූර්ව සූදානමක් හා නිශ්චිත වැඩ පිළිවෙලක් අනුගමනය කිරීම කළ යුතු ය. අභියෝගවලින් පලායාම වෙනුවට අභියෝගවලට මුහුණදීම මගින් ඒ සඳහා අවැසි ශක්තිය, අත්දැකීම් හා පරිණතභාවයක් ඇති වේ. යමක් පිළිබඳව සිතමින්, මඟ හැරීම, කල් දීම, ප්‍රතික්ෂේප කිරීම, විතැන් කිරීම වෙනුවට ප්‍රායෝගිකව හා ආත්ම විශ්වාසයෙන් ඒ සඳහා මුහුණදීම මගින් අභියෝග සඳහා සාර්ථකව මුහුණදීමට හැකි ය.

විල්මා රැකවැරදීමේ කටයුතු

ඇමරිකාවේ නැෂ්විල් රෝහලේ දී උපත ලද විල්මා විවිධ උගන්වනවලින් පෙළඹුණු අතර ද්විත්ව නිව්මෝනියාව ද රතු ලප සහිත උණ රෝගයට ද ගොදුරු වූවා ය. වම් පාදයට ද පෝලියෝ වැලඳී තිබිණි. යටි පතුල් උඩු පැත්තට පිහිටා තිබිණි. ආධාරක මගින් පාදය පණ ගැන්වීමට සිදු වූ අතර ඇයට එය පීඩාකාරී විය. විල්මා වසර 11 දී පාවාරු ඉවත් කිරීමට හැකි වේයැයි දැඩිව විශ්වාස කළාය. ඇය දැඩි ආත්ම විශ්වාසයකින් වැඩියෙන් ව්‍යායාමවල නිරත වූවාය. ඉන් පසු ඇය විසින්ම පාද ආධාරක ඉවත් කරන ලදී. වයස අවුරුදු 12 වන විට සාමාන්‍ය දරුවකු මෙන් දිවීමට පැනීමට, ක්‍රීඩා කිරීමට හැකි බව ඇයට අවබෝධ විය. ඉන් පසු ඇය දැඩි කැපවීමෙන් ක්‍රීඩා කටයුතුවල නිරත වූවාය.

1956 දී මෙල්බන්හි දී පැවති ඔලිම්පික් ක්‍රීඩා තරගයෙන් ලෝකඩ පදක්කමක් දිනා ගත් ඇය 1960 දී පැවැත්වෙන ඔලිම්පික් තරගයෙන් අනිවාර්යයෙන්ම ප්‍රථම ස්ථානය දිනා ගන්නා බවට අධිෂ්ඨාන ඇති කර ගත්තාය. අධ්‍යාපන කටයුතුවලට දුර්වල වූ බැවින් බාහිර ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ඇයට පවුලෙන් අවසර නොලැබිණි. එබැවින් ඇය නිවසෙහි ඇති පෝරණුවෙන් රිංගා, හොර රහසේ නිවසින් පිටව ගොස් රාත්‍රී 8.00 සිට 10.00 දක්වා ක්‍රීඩා පුහුණුවීම් කටයුතුවල දැඩි කැපවීමෙන් නිරත වූවාය.

1960 දී රෝමයේ පැවති ඔලිම්පික් තරගයට විල්මා සහභාගී වූයේ ප්‍රේක්ෂක ජය සෝෂා මාධ්‍යයේ ය. තරගයට සහභාගීවීමට ප්‍රථම රන් පදක්කම ගන්නා ආකාරය ඇගේ සිතේ පැහැදිලිවම මැවුණා ය. ඒ අනුව ඇය විදුලි වේගයෙන් මීටර් 100, 200 සහ 400 ක්‍රීඩා ඉසව්වලින් ලෝක වාර්තා පිහිටුවමින් රන් පදක්කම්ලාභිනියක වූවා ය. මෙසේ කුඩා කල “ ආබාධ සහිත ” දුරියක වූ විල්මා මව්පියන්ගේ හා පවුලේ හිතවතුන්ගේ උදවු සමගින් අපරාජිත තත්ත්වයට පත්විය.

විල්මාගේ කටයුත්තුවලින් අපට ගත හැකි ආදර්ශය වන්නේ දැඩි ආත්ම විශ්වාසයකින් හා දැඩි කැපවීමෙන් කටයුතු කිරීම මගින් ඕනෑම අභියෝගයක් ජය ගත හැකි බවයි.

අභියෝග ජය ගැනීමට කළ යුතු ක්‍රියා මාර්ග

- ජීවිත අරමුණු හෝ ඉලක්ක ගොඩනගා ගැනීම
- දුරිය හැකි ජීවන රටාවක් ගොඩනගා ගැනීමට යොමුවීම
- නිවැරදි තීරණ ගැනීම
- නිර්මාණශීලී චින්තනය

- සමාජයේ හිතකර බලවේග ළඟා කර ගැනීම
- සැලසුමක් අනුව කටයුතු සංවිධානය
- විවිධ විකල්ප තෝරා බේරා ගැනීම
- වැඩිහිටි උපදෙස් හා මඟ පෙන්වීම් ලබා ගැනීම
- සියලු පරාජයන් ජීවිත අත්දැකීම් බවට පත් කර ගැනීම
- අසුබවාදී දෘෂ්ටියෙන් තොරවීම
- තමා කරන කටයුතු පිළිබඳ විශ්වාසවන්තභාවය

ආදී වශයෙන් යම් අභියෝගයක් සාර්ථකව ජය ගැනීමට ඉහත සඳහන් ආකාරයෙන් තම ශක්තීන් සංවර්ධනය කර ගැනීම වැදගත් වේ.

ක්‍රියාකාරකම 2.11

- ඔබ මුහුණ දුන් අභියෝග අවස්ථා සිහිපත් කරන්න.
- ඉන් ඔබ ජය ගත් හා පරාජය වූ අවස්ථා මතක් කරන්න.
- එම අභියෝග ජය ගැනීමට පදනම් වූ හේතු හා පරාජය වීමට බලපෑ හේතු වෙන වෙනම සලකා බලන්න.
- සාර්ථකව අභියෝග ජය ගැනීමට ඔබ ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණාංග මෙතෙහි කරන්න.
- අභියෝග ජයගත් වර්තාපදාන කියවීමට යොමු වන්න. ගත හැකි ආදර්ශ ජීවිතයට එක් කර ගන්න.

ජන සමාජයේ යහපත උදෙසා තම යුතුකම් හා වගකීම්

යුතුකම් (Obligations)

යුතුකම් යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ පොදු සමාජ පැවැත්ම සඳහා පුරවැසියන් විසින් තම තමන්ට පැවරෙන කාර්යයන් ඉටු කිරීමට ඇති බැඳීමයි. මෙම බැඳීම නීතිමය හා සදාචාරාත්මක වශයෙන් වර්ග කළ හැකි ය.

නීතිමය යුතුකම්	සදාචාරාත්මක යුතුකම්
<ul style="list-style-type: none"> • රජයට අවනත වීම • රාජ්‍ය නීති පිළිපැදීම • බදු ගෙවීම • රාජකාරිය නිසි ලෙස ඉටු කිරීම • නීතිය හා සාමය පවත්වා ගෙන යාම 	<ul style="list-style-type: none"> • දෙමාපියන්ට සැලකීම • වැඩිහිටියන්ට සැලකීම, ගරු කිරීම • ආචාරශීලීවීම • සම්ප්‍රදායන් රැකීම • අන්‍ය ආගම්වලට හා ජාතීන්ට ගරු කිරීම • ජාතික සංකේත හා ජාතික වීරවරයන්ට ගරු කිරීම

නීතිමය යුතුකම් ඉටු කිරීමට නීතියෙන් බැඳී ඇත. ඒවා පැහැර හැරීමෙන් දඬුවම් විඳීමට ද සිදුවිය හැකි ය. එබැවින් සමාජයේ යහපත සඳහා නීතිමය යුතුකම් පැහැර නොහැර ඉටු කිරීම සෑම පුරවැසියෙකුගේ ම යුතුකමකි.

සදාචාරාත්මක යුතුකම් ඉටු කිරීමට නීතියෙන් බැඳී නොමැති අතර එය හෘද සාක්ෂිය අනුව කළ යුතු දෙයකි. මේවා පැහැර හැරීමෙන් සෘජුව දඬුවමට ලක් නොවුව ද සමාජය තුළ එවැනි සදාචාරාත්මක යුතුකම් පැහැර හරින්නෝ පිරිහීමට හා ප්‍රතික්ෂේප වීමට ලක් වෙති. එහෙත් සදාචාරාත්මක යුතුකම් පැහැර හැරීම මගින් කල් ගත වීමේ දී තම මනසට එමගින් දුක, කලකිරීම, අපහසුව, අසහනය වැනි තත්ත්ව ඇතිවීම මගින් පුද්ගල වර්ගයාව පිරිහීමට ලක්වේ. නිදසුන් ලෙස තමා හදා වඩා, කවා පොවා, අධ්‍යාපනයට යොමු කර, අනාගතය සකසා, තම වස්තුව, දේපළ පවරා දුන් දෙමව්පියන්ට නොසලකා හැරීම සදාචාරාත්මක යුතුකම් පැහැර හැරීමකි. එමගින් පුද්ගලයා ද පිරිහීමට ලක්වේ. එබැවින් නීතිමය යුතුකම් මෙන්ම සාදාචාරාත්මක යුතුකම් ද සමාජයේ යහ පැවැත්මට අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ක්‍රියාකාරකම 2.12

- ඔබ විසින් ඉටු කරනු ලබන නීතිමය යුතුකම් හා සදාචාරාත්මක යුතුකම් පිළිබඳ ලේඛනයක් පිළියෙල කරන්න.
- එවැනි අවස්ථා විනයට නගන්න.

වගකීම් (Responsibilities)

යුතුකම් ඉටු කිරීමට ඇති බැඳීම වගකීම ලෙස හැඳින්වේ. සමාජයේ ජීවත්වන පුරවැසියන් ලෙස පැවරී ඇති වගකීම් රැසක් ඇත.

නිදසුන්

- ජන සමාජයේ පුද්ගලයින්ගේ යහපත සඳහා ඇති පොදු දේපළ පරිහරණය කරමින් ආරක්‍ෂා කිරීම
- සමාජයේ පවත්නා නීතිරීතිවලට ගරු කිරීම
- ජන සමාජයේ යහපාලනයට දායකවීම

මේ අනුව යුතුකම් හා වගකීම් අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් එකිනෙකට බැඳී පවතියි. මෙහි ගසට පොත්ත මෙන් වෙන් කළ නොහැකි සම්බන්ධතාවක් පවතියි. සමාජයේ යහ පැවැත්ම තහවුරු වන්නේ මෙම යුතුකම් හා වගකීම් මත වේ.

යුතුකම් හා වගකීම් ඉටු කිරීම සමාජ යහපතට හේතුවන ආකාරය

නිදසුන් ලෙස :-

- තෘප්තිමත් හා ගෞරවනවිත ජන සමාජයක් බිහිවීම

තමන්ගේ කාර්යයන් පහසුවෙන් ඉටුවීම මගින් තමන්ට පහසුවක් ගෙන දෙයි. එකිනෙකාට ගරු කරන පුද්ගලයින් සිටින බැවින් තමන්ට ගෞරවනවිත බවක් හැඟී යයි. එවිට ජන සමාජයේ ක්‍රියාකාරීත්වය ඉතා හොඳින් සිදු වේ.

- යහපත් ජීවන ක්‍රමයක් ගොඩනගා ගත හැකිවීම

සමාජය තුළ යහපත් දේ ම සිදුවන විට පුද්ගලයින් තුළ සමාජය පිළිබඳව දැඩි විශ්වාසයක් ගොඩනැගේ. එමගින් සෑම කෙනෙකුටම යහපත් ව ජීවත්වීමට අවකාශ සැලසේ.

- යහපත් අන්තර් සම්බන්ධතා පවත්වා ගෙන යා හැකිවීම

සමාජය තුළ යුතුකම් හා වගකීම් මැනවින් ඉටුවීම නිසා පුද්ගල සම්බන්ධතා වැඩිවේ. එමගින් යහපත් අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා පහසුවෙන් පවත්වා ගෙන යාමට අවස්ථාව ලැබේ.

ක්‍රියාකාරකම 2.13

- ඔබගේ පවුලේ කටයුතුවල දී පැවරී ඇති වගකීම් කවරේ ද?
- ඔබට පාසලේ කටයුතු සම්බන්ධව පැවරී ඇති වගකීම් මොනවා ද ?
- ඔබට පැවරී ඇති එම වගකීම් ඔබ කුමන අයුරකින් ඉටු කරන්නේ ද? පැහැදිලි කරන්න.